

Déli Hírlap

Alapítvány és kiadóhivatal: Timişoara, Piaţa Sf. Gheorghe
(Székhely-telep) 4. Telefonszám: Reggeli este híradó óráig 233,
éjszakai 29 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Amerikában 20 cent, Jugoszláviában
2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerinti.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvári és vidéken házhoz kézbesítve
havi 60 lei, negyedévre 160 lei, félre 300 lei, egész évre
620 lei. — Külföldön havi 90 lei, negyedévre 230 lei,
félre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami szerződés és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / PÉNTEK / MÁRCIUS 9

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIŞOARA, IV. ÉVF. / 56. SZÁM

Veszélyes

játékot üz Európa diplomáciája. Világképerletről és államszövetségekről tárgyal, miközben állig felfegyverkezve új viszályok magvának elhíntésére készül és alaposan megveti az alapjait egy eljövendő háborúnak. Az Újvilág diplomáciája szakítva a hagyományos titokzatos köntörfalazásokkal, olyan lépésre szánta el magát, amely, ha a szavak mögött valóban őszinte akarat és elhatározás lappang, nagyjelentőségű lesz az egész emberiség történetében. Franciaország és az Egyesült Államok között hosszú hónapok óta tárgyalások vannak folyamatban, melyek egy háboruellenes szerződés megkötését célozzák. A francia kormány visszautasító választ adott arra az ajánlatra, hogy ezt a szerződést mindkét szerződő fél terjessze ki a többi államokra is, holott Franciaországnak nagy szüksége van az Unió jóakarására, hiszen talán éppen ennek a szerződésnek létrejöttétől függ a francia-amerikai háború adosságok kérdésének rendezése. Az Egyesült Államok külügyi államtitkára, Kellogg, most jegyzékében félreérthetetlenül szövegi le kormányának eltökélt szándékát, vagyis azt, hogy ez a szerződés Franciaországon és Amerikán kívül a többi nagyhatalomra is kiterjedjen. Európa tehetetlenségét jelentené, mondja a jegyzék, ha nem tudnának megegyezni egymással olyan értelemben, hogy egyszersmindenkora nemzetközi büncselekménynek nyilvánítanak minden háborút. Az Egyesült Államok kívül állanak a Népszövetségen, de az a meggyőződésük, hogy az egymással összefüggésben nem álló regionális egyezmények még nem garantálják az egész földkerekségre kiterjedő világbékét. Bizonyos, hogy az államok között létrejött egyezményeknek, sőt még szövetségeknek sincsen számszerű, zárt gyakorlati értékük, amikor kötelezettségeket és ezért olyan hatályosan keresztülvihető paktumra volna szükség, amely egy világtörvényszék súlyával és tekintélyével tehető mindörökké lehetetlenné a világ legborzalmasabb járványát, a legpusztítóbb nyavalyát, a háborút. Amint a bíróság a törvény teljes szigorával köztársasági elnököt és különíti el a gyilkost, ugyanúgy kell megtalálni azt a formát, amely a leggyilkosabb és legembertelenebb intézménynek, a háborúnak fogalmát is az emberélet szentségének ellenségévé helyezi és veszt, pusztulást hoz az ártatlan embermilliókra. Nem tudjuk, szívből eredt-e a Kellogg-féle jegyzék, vagy csak diplomáciai porhíntés és sakkhúzás volt-e? Különösen kétkednünk kell a szándék teljes őszinteségében pedig azok után, hogy az amerikai kormány tengerészetiügyi minisztere éppen a napokban jelentette ki, hogy az Unió csak akkor mondhat le a tengeri fegyverkezésről, ha a Wallstreet bankjai sem fogják többé érinteni safejelket.

Izgatott a közvélemény Magyarországon a szentgotthardi-ügy szerencsétlen kezelése miatt

Genf, március 7.

A népszövetségi tanács zárt ülésén tegnap délbén tizenkét órakor megkezdte a fordulat állott be. A tanács Briand indítványára elhatározta, hogy a szentgotthardi affért nyilvános ülésen tárgyalja anélkül, hogy azt előzetesen a zárt ülésen előkészítsék. Ezután nagy érdeklődés mellett megkezdődött a nyílt ülés. Urutia tanácselnök ismertette a kisántant államoknak ez ügyben benyújtott beadványát, s felkérte a magyar delegációt, hogy szövegesen megjelölje a képviselőt, aki a tanács elnöke mellett fogadjon ki a tanács elnökét. Erre Tanczos Gábor tábormok lépett a tanács elnökéhez. Azután Titulescu román külügyminiszter emelkedett nyilatkozattételre. Hangoztatta, hogy a felvetett ügy nem a kisántant ügye, hanem tekintettel azokra a körülményekre, amelyek között lefolyt. Általános érdekű.

A tanács tagok közül Jugoszlávia részéről Fotics, Csehszlovákia részéről Wawerka foglalt helyet a tanács elnökénél. Titulescu még megemlíti, hogy a kisántant államok az eljárásba csak mint tanács tagok avatkoztak anélkül, hogy bárkit is vádolnának. A jugoszláv és csehszlovák képviselők kijelentették, hogy nincsen semmi hozzáfűzni valójuk sem a jegyzékhez, sem a memorandumhoz, amelyet kormányuk előterjesztett. Azután Tanczos tábormok szólalt föl. Rámutatott a tanács tagok átadott történeti ismertetésre, amely részletesen és okmányokkal világítja meg az esetet.

Csehszlovákia és Jugoszlávia illetéktelen közbelépése a másféltételekben jelentéktelen esetet elmergésítette.

Felhívja a figyelmet arra a körülményre, hogy a magyar közvélemény az ügy szerencsétlen kezelése miatt igen izgatott és emiatt nem célszerű az eset miatt erős próbának alávetni. Minden állam, amely Magyarországhoz hasonló helyzetben van, ügyeljen szuverenitására. Ezzel kapcsolatban — folytatta szavait — fel kell hívnom a tanács figyelmét Csene-Lo személyes beavatkozására. Magyarországtól kezdettől fogva nyíltan megmondta, hogy a szentgotthardi öt vagon fegyvert tartalmaz. Tehát szó sincsen arról, hogy az ilyen világos ügyet a helyszínén kellene kivizsgálni. Kizártnak tartom, hogy az investigációs jogot azzal a céllal teremtsék meg, hogy azt ilyen jelentéktelen esetekben alkalmazzák. Meg vagyok róla győződve, hogy az okmányok pártatlan és beható tanulmányozása által a tanács tiszta képet szerzett magának és el fog állani a további rendszabályokról. Végül megemlítette

hogyha a fegyvercsempészség ellenőrzéséről szóló egyezményt, mely-

nek aláíróját között Magyarország is szerepel, életbe léptették volna, ilyen dugárusszállítás nem történhetett volna meg.

Utána Titulescu ingerülten utasítja vissza Tanczos tábormoknak ama megjegyzését, amely Magyarország és a kisántant feszült viszonyára vonatkozik, majd Chamberlain javasolja egy bizottság kiküldését, mely a betérjesztett nyilatkozatokat, okmányokat és egyéb anyagot megvizsgálja és erről egyik legközelebbi tanácsülésen előterjesztést tesz. A kisántant valamint Magyarország képviselői kijelentették, hogy a javaslatot elfogadják. Briand is csatlakozott ehhez és felveti a kérdést, hogy mi indította Magyarországot a géppuskák elpusztítására? Tanczos tábormok azt felelte, hogy

a magyar kormány nyomában az eset után bejelentette, hogy a géppuskákkal milyen eljárás kíván követni és az erről szóló közleményt az egész külföldi sajtó átvette.

Briand megjegyezte, hogy érthetetlen, miért ragaszkodott Magyarország a géppuskák szétzúzásához, amikor tudta, hogy az érdekelt államok milyen lépéseket tettek. Tanczos azt felelte, hogy a magyar kormány a nemzetközi szabályzat előírásait követte. Scialoja feleslegesnek tartja, hogy apró részleteket feszegetsenek és kéri Chamberlain indítványának elfogadását. Az elnök azután határozatilag kimondja, hogy a tanács elfogadja a javaslatot és három bizottságot küld ki, melynek tagjai Hollandia, Chile és Finnország. A bizottság szükség esetén igénybe veheti a népszövetségi szakértők közreműködését is.

A londoni lapok részletesen közlik a genfi tanácskozásokat és kijelentik, hogy

az öt hatalom képviselői közül csupán Briand foglalt el magyarellenes álláspontot, amíg Chamberlain mérséklőleg igyekezett hatni.

A Journal de Geneve megerősíti azt a hírt, hogy a szentgotthardi esetről kifolyólag nem rendelnek el investíciót. A Petit Journal kiemeli, hogy szükséges megindítani, hogy kiderüljön a fegyverek eredete.

Stresemann német külügyminiszter tegnap villásreggelin vendégül látta Tanczos Gábor tábormokot. Tanczos tábormok az Oeuvre tudósítójának interjút adott, amelyben kijelentette, hogy Magyarország sohasem igyekezett a szerződésben vállalt kötelezettségeit alól kibujni, sőt kötelezettségeit mindenkor a legjobban igyekezett teljesíteni, ha ezt számára a kisántant még olyan nehéz is tette.

Kétségbe vonja, hogy a Népszövetség vizsgáló bizottságot küldene Magyarországra, mert ez sértene a magyar állam szuverenitását.

A népszövetségi tanácsnak tegnap délután kellett volna kezdenie az optánstügy tárgyalását, mivel azonban a szentgotthardi ügy tulsok időt vett igénybe, azt mára halasztotta.

ITALIA ÉS A LOCARNÓI SZERZŐDÉS. Rómából jelentik: Az olasz hívtallos lap tegnapi száma közli a locarnói szerződés ratifikálásáról szóló parlamenti határozatot.

GYANUS A SZOVJET ARANYA. Washingtonból jelentik: Megírjuk, hogy az orosz szovjet öt millió dolláros aranyszállítmányt küldött Amerikába, hogy ezzel az Unió és Oroszország között megindítsa a kereskedelmi forgalmat. Az amerikai kormány most megtagadta az aranyszállítmány átvételét mert annak tulajdonjoga nincsen tisztázva. Hírlik, hogy a szovjet az aranyat elszállíttatja Londonba, ott nyílt piacon eladja, helyette angol aranyat vesz és azt viteti el Newyorkba. Az eljárás ugyan költséges, azonban a vesztéglő aranyszállítmány kamatvesztése még nagyobb volna.

ÉJSZAKAI ÜLÉSEK A KAMARÁBAN. Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy a kamara előtt levő törvényjavaslatok sürgőségére való tekintettel, a kamara ezután nemcsak délután, hanem éjjel is tart ülést. A délutáni üléseken tárgyalják a gabonaneműek osztályozásáról szóló javaslatot, míg az éjjeli üléseken a középiskolai oktatás reformjáról szóló javaslat van napirenden.

HARC A KULTUSZJAVASLAT ELLEN. Bukarestből jelentik: Lapedatu kultuszminiszter által a szenátus elé terjesztett kultuszjavaslat ellen a nemzeti parasztpárt a leghevesebb támadásokat fogja indítani a javaslat parlamenti tárgyalása során. A nemzeti parasztpárt úgy véli, a kultuszjavaslat jelenlegi formájában alkalmas arra, hogy izgalmat költsen az ország lakosságában és felekezeti harcokat provokáljon.

A TEMESVARI VÁROSI TANÁCS FELOSZLATÁSÁNAK HIRE. Bukarestből jelentik: A Cuvantul legújabb száma szeneciós temesvári vonatkozású hírt közöl. Eszerint főleg személyi kérdésekből kifolyólag ismét előtérben áll a temesvári városi tanács feloszlata, amelynek esetén új községi választásokat rendelnek el. A választásokig Interimár bizottság vezetné a város ügyét.

A zsidóság végzete

Palesztina, ahol minden létküzdelem mellett is boldogabb, mint az Amerikában élő gazdag zsidóság

Temesvár, márc. 8.

Karakterisztikusan éles arc, erős intelligenciáról tanuságot tevő vonások, magas homlok, idegesen vibráló szempár, maga a közvetlen egyszerűség: Goldmann Nachum dr. Kiváló esztéta, nagyszerű író és újságíró, jóérzékű politikus egy személyben. Goldmann dr. előadást tartott Temesvárott. Témája érdekes volt. A Palesztina-munkáról és a zsidóság mai általános helyzetéről beszélt. Ma Temesvárott tart előadást, holnap már Budapesten a régi képviselőházban köti le hallgatóságát, holnapután pedig Londonban van és agitál.

Temesvári előadásának bevezetésében összehasonlítást tett a zsidóság-nak a világháború előtti és utáni helyzetéről.

Hivatkozik arra, hogy 1914-ben dacára a különböző gátló törvényeknek hét millió zsidó élt zárt egységben. Ezt a nagy tömeget a világháború millió részre tagolta.

A történelem nem ismer ismétléseket és kérdéses, hogy ezek újra egymásra találnak-e. Ugy érzi, hogy a zsidóság belső összekötő lánc nélkül feltétlenül széthull. Nem az a fontos, hogy rossz vagy jó emberek, tény annyi, hogy zsidók és ez követeli közöttük azt a belső kapcsolatot, amely ma széteszlani látszik. Beszéde további során rátért az amerikai zsidóság helyzetére és szemléltető előadásban megállapítja, hogy bár az Amerikában élő nagy zsidótömegek ma még zsidók, de a következő második és harmadik nemzedék mindinkább magára veszi az amerikai yenki hatást és valószínű, hogy elvész a nagy amerikai embertömegben. A zsidóság megmentésére, valamint a belső zsidó kapcsolat ébrentartására és fejlesztésére csupán egy mód áll rendelkezésre: az intenzív munka Palesztina felépítésére.

A Palesztina felépítésére irányuló igyekezet és ezernyi akarás nem egy megoldási mód a sok közül a zsidókérdés rendezésére, hanem az egyetlen megoldási mód.

Az a gondolat, hogy a zsidóknak visszaadják a zsidó gondolatot, nem orvosság, hanem maga a gyógyulás.

Beszédének érdekes része volt az, amelyben Palesztina gazdasági helyzetével foglalkozott. Kifejtette, hogy ez a gazdasági válság a mai világháború közepette természetes jelenség. Hivatkozik a történelem által eddig ismert kolonizációkra és igazolta, hogy azok sokkal súlyosabb krízisen mentek át. Tény az, hogy Palesztinában a zsidó a természetes érzésnél fogva mindig csak zsidónak vallhatja és érezheti magát. Talán másutt könnyebben lehetett volna a zsidó kolonizálást elvégezni, de Palesztina nem megoldás akar lenni a zsidó nép számára. Palesztina a végzete a zsidóságnak. Ha az amerikai gazdag zsidók lelki világát — ugymond — össze-

hasonlítjuk a Palesztinában élő zsidóság lelki világával és eszményképével, akkor a mutatkozó különbség mindig csak a palesztinai zsidóság javára dől el.

mert hazájában, a szabadság gondolatának és érzésének teljében, a palesztinai zsidó minden létküzdelme dacára a boldogabb.

Ezért szükséges az intenzív Palesztina-munka és azért, hogy a világ zsi-

dósága között még szorosabbra fűzze a lelki kapcsolatot.

A nagyszerű szónokot lelkesen ünnepelte hallgatósága. A rendezőbizottság Goldmann előadását nem szabta teljesen nyilvános előadásnak és ezért csak a cionista gondolat hívei hallgatták azt. A szónok megérdekelte volna, hogy nagyobb közönség előtt beszéljen. Goldmann előadásáért Weil Adolf dr. a zsidó nemzeti szövetség elnöke mondott köszönetet.

Elitelték Mesznicseket az egykori temesvári „császári tanácsost”

Bukarest, március 8.

Mesznicsek - Marincsik István, aki jelenleg a dévai fogház lakója, most kivételesen a bukaresti törvényszék előtt felelt négy év előtt elkövetett csalásáért. Mesznicsek István a háborús években Frigyes főherceg jószágkormányzójaként és császári tanácsosként szerepelt Temesvárott, a forradalom után nagyobb szabású sópanamakba keveredett és anyagilag teljesen tönkrement. Elhagyta Temesvárt és Budapestre költözött. Budapesten is összejáratásba került a büntető hatóságokkal és több évi szabadságvesztésre ítélték. Büntetésének kitöltése után ismét

Romániába tette át működésének székhelyét. Egyideig marhakereskedéssel foglalkozott, amikor azonban a dekonjunktura ideje bekövetkezett, más üzletekre adta magát. Így többek között Bukarestben zsirnagykereskedőnek adta ki magát és több cégtől nagyobb előleget vett fel. Utóbb elűnt Bukarestből és a zsirt nem szállította. Mesznicsek ellen a károsultak büntető feljelentést tettek. A rendőrség Piskin letartóztatta és bukaresti zsircsalásai ügyében most ítélkezett a bukaresti törvényszék, amely hét havi börtönre és kétszáz ezer lei kártérítésre ítélte.

A lakók nagy napja van ma, amikor a minisztertanács dönt a lakbérleti törvény ügyében

Bukarest, március 8.

A kormány tagjai ma minisztertanácsot tartanak, amely kizárólag a lakbérleti törvény meghosszabbításának kérdésével foglalkozik és ebben az égető problémában végső álláspontját fogja leszögezni. A kormányban Lupu dr. munkügyi miniszter teljesen a lakók álláspontját képviseli és a lakbérleti szerződések meghosszabbítása mellett érvel. Lupu drnak az a nézete, hogy amíg a kormány maga hathatós intézkedésekkel nem jár elől jó példával és igyekezettel a lakáshiány enyhítése érdekében és maga az állam nem épít la-

kásokat, mindaddig fent kell tartani a kivételes állapotokat, a lakbérleti szerződéseket pedig meg kell hosszabbítani. Legújabb jelentések szerint a kormány szándéka az, hogy minden változtatás nélkül magáévá teszi Lupu dr. javaslatát és a lakbérleti szerződéseket minden különösebb megszorítás nélkül egy évre meghosszabbítja. Együttal pedig az eddig hozott kilakoltatási ítéleteket hatályon kívül helyezik. A mai minisztertanács döntése után nyomban megszövegezik az egy szakaszból álló törvényjavaslatot, amelyet a kamara haladéktalanul tárgyalás alá vesz.

Csak ígéret

maradt a bánági és erdélyi bankok nagyobb visszleszámitolási hitele

Temesvár, március 8.

Tavaly ősszel a Déli Hírlap megbízható bukaresti jelentés alapján szenzációs értesülést közölt. Megirtuk, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter Burilineanuval, a Banca Nationala kormányzójával egyetértőleg segíteni akar Erdély és a Bánág szorongatott pénzügyi helyzetén. A segítségnek azt a formáját állapították meg, hogy az erdélyi és bánági pénzügyintézeteknek jóval nagyobb visszleszámitolási hittel engedélyeznek, körülbelül két

milliárd leiel több hitelt adnak az erdélyi és bánági pénzügyintézeteknek, hogy az ipart és kereskedelmet ilyen formán támogathassák. A két milliárd lei visszleszámitolási hitel egyetlen előfeltétele az volt, hogy a bankok olcsón és kis kamattal mellett helyezték ki tőkéiket és főképpen ipari, kisipari vállalatoknak és kereskedőknek nyújtsanak olcsó hitelt. A megállapodáson túl azonban azóta nem történt semmi. Hallottunk szép ígéreteket Erdély és Bánág támogatásáról, de valójában nem történt

semmi. A Nemzeti Bank azóta nem-hogy emelte volna a visszleszámitolási hitelt, de még a tavalyi kvótát sem adja a pénzügyintézeteknek. Ilyen helyzet mellett Gyárfás Elemér dr. a Bankszövetség elnöke, memorandumot szerkesztett, amelyet személyesen nyújt át Bratianu Vintila miniszterelnöknek és a Nemzeti Bank kormányzójának. A memorandum kéri, hogy a tett ígérethez képest a Nemzeti Bank haladéktalanul utalja ki a két milliárd lei visszleszámitolási hitelt, mire Erdélynek és Bánágnak nagy szüksége volna.

Száműzik a politikát az egyház-közszégből

Temesvár, március 8.

A rónaci katolikus hitközség Mezőger Márton dr. józsefvárosi esperesplébános elnöke alatt közgyűlést tartott. Dóczy Miklós felvasta az évi jelentést, amelyből kitűnik, a rónaciakat sokat áldoztak, hogy kised templomuk berendezését kiegészítsék. A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Metzger Márton drnak és Lichtemberg Rudolf kaplánnak, aki buzgó tevékenységet fejt ki a Rónácban, ugyancsak köszönetet szavaztak Takács János gyárvárosi kaplánnak, aki a templom előtt szép márványesztétet emeltetett. A Gudenus bárói család által adományozott templomi padokat tíz további paddal egészítették ki, ezenkívül tizennégy kálváriastáció is létesítettek. Ezzel kapcsolatosan felolvasták a sváb népközösség airtatát, amely kéri, hogy a stációk magyar felirattal mellé német feliratokat is alkalmazzanak. Kazinczy Károly ellenindítványt tett, melyet a közgyűlés elfogadott azzal a megindoklással, hogy a hitközség az egyházi életbe nem engedje a politikát belevinni, azonban megjegyezte, hogyha a német hívek irányú kérést terjesztenek a plébános elé, az kérésüket teljesíteni fogja. Végül kimondták, hogy az egyház-közszégtávolítottja magát a jövőben is a nemzetiség politikától és megőrzi tiszta katolikus jellegét.

Tömegcikkek

faáruban olcsón és jól készülnek

Dóczy Árpád faárugyárában

Timișoara—Rónac, Strada Dr. Marinescu 10.
(Allami iskola mellett) 425

Hollandi piros ribizke

(ugynevezett hollandische rote, bőven termő, óriási boglyók) 3000 darab, kultivált, kétéves tövek, erőteljes hajtásokkal, darabonként és nagyobb tételekben kaphatók Niemetz csődtömegéből, Korona-utca 25, 3 as villamos végállomásánál. 621

ÜZEMBŐVÍTÉS!

Temesvárott eddig még nem létező speciális személy- és teherfelvonók szerelő- és javító műhelye EICHERT-féle vízvezeték vállalatnál, Jenőherceg-u. 8.

Elvállal mindennemű villamosági munkákat helyben és vidéken. Telepek építését, motorok és dynamok szerelését, javítását, tekercselését. Akku szűrők szerelése és javítása, speciális kapcsolóberendezések készítése, automatikus berendezések szerelése és javítása, rádiók, telefonok, csengők szerelése, mel gőz tekek javítása. Külföldi szakszerű munkát is vállalunk. Szíves pártfogást kérünk.

BUZÁS ISTVÁN
electrotechnikus // Lifttek karbantartását vállalom!

Temesváriak találkozóhelye

BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
IV. Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar mellett. Elsőrendű konyha.

Nagy tétel

Nagy tétel

ebédlő és teakészlet

érkezett. Redukált árban bocsátjuk tisztelt vevőink rendelkezésére

Telefon 14-71

BARUCH J. FIAI

Telefon 14-71

űvegudvar

Timișoara, Városház-utca 4. szám.

581

Uj feljelentés

érkezett a Szerb Takarékpénztár igazgatósága ellen, amelynek két tagja a tábla döntéséig fogva marad

Temesvár, márc. 8.

A Szerb Takarékpénztár ügyében folyamatban levő vizsgálat újabb részleteket hoz napvilágra. Tegnap délelőtt Gabriel József dr. ügyvéd Wawrosch József csákovai lakos megbízásából érdekes büntető feljelentést adott be a temesvári ügyészséghez Zsivanovics Mihály dr., Gavrilovics András, Prekajszyk Paja a takarékpénztár igazgatósági tagjai, valamint Hauska Rudolf volt vezérigazgató ellen. A feljelentésében Wawrosch elmondja, hogy 1927 február huszonhetedikén megjelent a Szerb Takarékpénztárban és százötvenezer dinárt helyeztet el betétként takarékpénztárba. Természetes, hogy a pénz elhelyezése után pár hétre rá már nyilvánvaló volt a Szerb Takarékpénztár bukása és így az ő pénze is odaveszett. A továbbiakban utal Wawrosch arra, hogy akkor, amikor tőle a betétet átvették a bank vezetői, már nagyon jól tudták, hogy a bank menthetetlen és helyzete már nem aktiv. Tudták továbbá azt is, állítja Wawrosch, hogy az 1926. évről szóló üzleti mérleg tulajdonképpen a hamisítások ezernyi láncolata, de a pénzt mégis elfogadták. Emiatt az anyagi károsodás miatt úgy az igazgatóság tagjait, mint Hauska volt vezérigazgatót kéri anyagi és büntetőjogi felelősségre vonni. Tőle abban az időben vették át a betétjét, amikor a bank már fizetéképtelen volt, ezért nyilvánvaló csalási szándékot lát és kérte a büntető eljárás megindítását. A feljelentést hozzátartozták a Szerb Takarékpénztár vastag kötetű kivevő aktaanyagához és a gyanúsítottakat most már ebben az irányban is kihallgatják.

A temesvári törvényszék Lambriño-Farchescu dr. tanácsa

különbösen tegnap tárgyalta Gavrilovics András és Prekajszyk Paja, a Szerb Takarékpénztár volt igazgatósági tagjai ellen hozott vizsgálóbírói letartóztatás ügyében bejelentett felelősséget.

A tárgyalás során Weiser Sebestyén, Gavrilovics védője, előterjesztette indokait a letartóztatás ellen. Hivatkozott az ügyvéd arra, hogy a vizsgálat már nyolc hónap óta tart és a letartóztatottak, jóllehet alkalmuk lett volna, nem szökték el az országból. A vizsgálatnak nincsen hátránya az, hogy a vádlottak szabadlábban vannak, hiszen az üzleti könyvek, a szakértői vélemény mindenkor rendelkezésre áll és a vizsgálat érdeke nem követeli letartóztatásukat. De a várható büntetés nagysága után ítélve sem kell szökésről tartani. Hasonló értelemben szólalt fel Risztics György dr., Prekajszyk Paja védője is, aki kifejtette, hogy

védenye és a többi igazgatósági tag teljesen távol állott a hanküzlet technikai vezetésétől, abban

részük nem volt és így büntetésük nem terhelheti őket.

Mindkét védő a szabadlátra helyezést kérte. A törvényszék rövid tanácskozás után meghozta döntését, amely szerint hatálytalanítja a vizsgálóbíró letartóztatási végzését és elrendeli Prekajszyk, valamint Gavrilovics szabadlábrahelyezését. Újabb Gavrilovicsot a törvényszék továbbra is szabadon hagyja. A határozat indoklásában a törvényszék kimondta, hogy a vizsgálat már nyolc hónapja tart és ha eddig nem merültek fel a bűnösség mellett súlyosbító körülmé-

nyek, úgy most sem mutatkoznak olyanok.

Az állam jogrendje nincsen veszélyeztetve, de különben is a törvényszék úgy találja, hogy az igazgatósági tagok elsősorban anyagiilag felelősek a Szerb Takarékpénztár bukásánál.

Popescu ügyész a törvényszék döntését megfélembrezte a temesvári ítélőtábla mellett működő vádtanácsoshoz és annak döntéséig Prakszky és Gavrilovics továbbra is letartóztatásban maradnak.

Visszaélések

ügyében nyomoz az ügyészség, amelyek temesi kisajátítások körül történtek

Temesvár, márc. 8.

Az utóbbi napokban számtalan feljelentés érkezett a temesvári ügyészséghez, amelyet több temesmegyei község lakosai tettek. A feljelentések szerint akadtak emberek, akik különböző temesmegyei községekben a kisajátítási munkálatokat anyagi előnyök szerzésére használták fel. Az egyik feljelentés értelmében formális szerződést kötöttek a földre jogosult paraszttal, hogy bizonyos összeg ellenében a kisajátítások során földhöz juttatják őket. Így egy adott esetben holdankint négyszáz lei volt az a tiszteletdíj, amelyet a parasztkól is fizettek, hogy földhöz jussanak. A földre jogosultaknak pedig bármilyen szerződés vagy tiszteletdíj nélkül

is igényük van a kisajátításhoz és a földhöz, így rendelkezik az agrártörvény. A feljelentés elmondja, hogy egyesek a jámbor parasztkól hiszékenységet használtak fel anyagi előnyök szerzésére. Seciureanu vezetőügyész az egymásután érkező és rendszerint azonos tartalmú feljelentések ügyében a legszélesebb körű nyomozást indította meg és valószínű, hogy a tanuk nagy számára való tekintettel a vezetőügyész a helyszínre száll ki és ott eszközli a szükséges kihallgatásokat. A kisajátítások körüli visszaélések, amelyek interpelláció formájában már a parlamentet is megajáták, most a temesvári ügyészséget is foglalkoztatják.

Sétából következtetnek

arra, hogy Averescu még ebben a hónapban kormányra jut

Bukarest, március 8.

Politikai körökben tegnap nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a régens-tanács diszében vett részt a Calea Victoriein levő királyi palotában és a tegnapi diszében a régens-tanács tagjain kívül Averescu tábornok és Anghelescu hadügyminiszter is megjelentek. Ez a hír természetesen a főváros politikai köreiből teret adott a kombinációnak és jövőbelátó mendemondának. Egyesek Averescu tábornoknak a diszében való részvételét úgy magyarázzák, hogy a néppárt ismét kormánykombinációba került, sőt már a napot is megjelölték, amikor Averescu ismét megbízást kap a kormányalakításra. Ez a nap március huszonnegyedikére esik.

Ugyancsak tegnap jelent meg a régens-tanács előtt Lupas volt közegészségügyi miniszter, aki kérte, hogy az ellene megindított parlamenti vizsgálatot minél sürgősebben fejezzék be. A kihallgatás alatt Cristea Miron patriárka feltűnő szívéllyességgel tárgyalt az Averescu kormány volt közegészségügyi miniszterével, sőt a kihallgatás után a patriárka Lupassal együtt jött le a Calea Victorieie és félóra hosszat karonfogva együtt sétáltak a korzón. Egyesek ebből is a néppárt közeli kormányrajutására következtetnek. Ezek a kombinációk azonban természetesen felelőtlen forrásból erednek.

Négy püspökség

és egy érsekség lesz egész Romániában a katolikusok részére

Temesvár, március 8.

Goldis László, az Averescu-kormány volt kultuszminisztere, aki annak idején ismételt tárgyalta a Vatikánnal a konkordátum ügyében, most nyilvánosságra hozza azt a szöveget, amelyet a két tárgyalófél kölcsönösen elfogadott. Ennek főbb

határozmányai a következők:

A mindkét rítusú katolikus vallás Romániában szabadon gyakorolható. A görög katolikus érsekség székhelye Balázsfalva, püspökségei pedig Nagyváradon, Lugoson és Szamosújvárott vannak.

A római katolikus érsekség

székhelye Bukarest, a püspökségek székhelyei pedig Temesvár, Szatmár, Gyulafehérvár és Jasi.

A nagyváradai püspökség beleolvad a szatmáriba. A bukovinai római katolikus egyházközségeket a jasi püspökséghez csatolják. A püspökségek élén csakis román állampolgárok állhatnak, kiket a római kuria csakis a román kormánytól történt előzetes megállapodás után nevezhet ki. A püspökök hivataluk átvétele előtt hűségüket tartoznak tenni. Az állam elismeri a római katolikus egyház jogi személyiségét. Ugyancsak jogi személyiséget kapnak a hitközségek, az esperességek, a zárdák, káptalanok, püspökségek, érsekségek és egyéb egyházi szervezetek. A római katolikus érsek és a görög katolikus püspökök jogszertint tagjai a szenátusnak. Új plebániákat a püspökök csak a kormánnyal történt előzetes megállapodás alapján létesíthetnek. A lelkészek kizárólag csak román állampolgárok lehetnek.

A katolikus egyháznak joga van saját költségén elemi és középiskolákat alapítani és fenntartani. Ezek azonban a közoktatásügyi minisztérium ellenőrzése alatt állanak.

Valamennyi rendi és zárdai iskola a püspök fenntartása alatt áll. Ennek alapján joguk van saját maguknak határozni az oktatási nyelv felől.

A katolikus iskolák a magániskolákról szóló törvény határozmányai alapján megkapják a nyilvánossági jogot.

Nyugdíj

a kisebbségi ujságírók részére

Kolozsvár, március 8.

Az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Ujságíró Szervezet hivatalos kommunikében közli, hogy régi tervének megvalósításaképpen elhatározta egy kisebbségi ujságíró nyugdíjintézet létesítését. A nemes célú intézmény kellő anyagi megalapozása természetesen hosszabb munkát igényel. A Népkisebbségi Ujságíró szervezet ezirányban megindított akciójánál számolt a kisebbségi társadalom megértő támogatására is, amely nélkül az elgondolt terv meg sem volna valósítható. A megindult akció során a támogatásra elsősorban felkért kisebbségi pénzintézetek jelentékeny része máris lelkes szeretettel karolta fel a szervezet nyugdíjintézeti mozgalmát. Ezeknek az intézeteknek a szervezet köszönetet mond adományaikért. Mivel azonban az akciónak erre az évre szóló részét a kiküldött bizottság szeretné hamarosan lezárni ennél fogva felkéri a megindult mozgalomba be nem kapcsolódott intézeteket, hogy erre a célra szánt adományukat mielőbb küldjék be.

Megszökött

a sikkasztó fényki- rendeltségi jegyző

Temesvár, március 8.

Néhány nap előtt megirtuk, hogy a Temes-Bega vízszabályozási társulat nevében Sütő Béla műszaki tanácsos feljelentést adott be a temesvári ügyészséghez, amelyben a társulatnak fényki rendeltségénél működő Sztaszik Imre kirendeltségi jegyzőt azzal vádolta, hogy a társulat pénzből kétszázhetvenháromezer lejt elszikkasztott. Sztaszikot a csendőrség beszállította a temesvári ügyészségre, itt kihallgatták, de mivel a tényállás nem nyert teljes tisztázást, azzal engedték szabadon, hogy a fényki csendőrség előtt naponta jelentkezni tartozik. Sztaszik azonban a temesvári ügyészségtől való kiszabadulása óta nem jelentkezett a csendőrségnél, hanem elszökött. Minden jel arra mutat, hogy Jugoszláviának vette útját. Indokolt most már a feltételezés, hogy tényleg ő szikkasztotta el a kétszázhetvenháromezer lejt. A csendőrség mindenfelé keresi és a jugoszláv határmentő hatóságokhoz is megkeresés ment, hogy Sztaszikot fogják el és tartóztassák le, amíg megindul a kiadatási eljárás.

Telefon: 18-04 Telefon: 18-04

WAGONS-LITS

menetjegyiroda.

Eddig a Kereskedelmi és Iparkamara palotájában, 512

február 20-tól

a Moravetz-féle könyvkereskedés mellett

Belváros, Str. Avram Iancu

(Takarékpénztár-utca) 4. sz.

Azonnal beköltözhető

két és egy szobás házak havi lefizetésre is. Kővesut gyalogjáró ház helyek 2-3 évi fasorral ellátott

valamint téglaházaknak 5-6 évi lefizetésre való felépítése iránt értekezni lehet

KAROSTEPEL intézőségénél, a strand végében. (393)

Hírek

Az éhség fája

és a nyomor éget. Régi sarkigazságok ezek és ismétlésüket különösen mostanában halljuk sokat és sokszor, a mikor a munkanélküliségről esik szó. Temesvárott a munkásokon és az állami munkaközvetítő körül százával hemzsegnek emberek, akik reggeltől estig ott várnak, reménykednek, hogy munkához jutnak. Másnap, harmadnap újra jönnek és újra munka nélkül térnek haza. Így megy az heteken, hónapokon keresztül.

És mégis valami különös, valami furcsát, valami megmagyarázhatatlant találunk abban, hogy a munkanélküliek között akadnak, akik nem kapnak két kézzel bármilyen munkaalkalom után. Legalább úgy képzelem, hogy az éhes, a nyomorgó ember futva fut bárhová, ahol a legcsekélyebb munkát és keresetet kínálják neki. És mégsem teszik. Miért? Tudok esetet, amikor a munkanélküliek között kerestek embereket, akik hajlandók volnának pincéből fát felhordani. Kerestek embereket udvarok takarítására. És kerestek olyanokat, akik újsgót árusítanak. És egy csomó más alkalmi munkára kerestek embereket, de hiába. Miért nem jelentkeztek? Talán túlzott munkásnérvetből? Igen? Munkásnérvetből szabad éhezni, fázni hagyni a feleséget és a gyermekeket?

Én azt hiszem magamról, hogy a családomért képes volnék téglát hordani, vagy utcát seperni, ha nem volna más munkaalkalmam. És bizony látunk intelligens embereket, volt tisztviselőket, lateinereket, akik állástalanul élnek, de átmenetileg nem válogatnak semmiféle munkában. Nem ágaskodik bennük az intellektuálnérvet. Mert éppen ez parancsolja nekik, hogy övéikért semmi munkától ne irtózzanak, mert semmiféle munka nem szűgyen.

Eppen ezért nem tudom megérteni a munkanélküli munkásokat. Nem tudom megérteni, hogy valaki panaszkodik az éhség és a nyomor miatt és nem ragadja meg az alkalmat, amelylyel bármi csekély módon és ha átmenetileg is segíteni tudna magán. Talán mégsem lesz akkor az a nyomor olyan nagy. Lehetne erről a kérdésről még sokat beszélni. Tehetnék még néhány megjegyzést, de mindig csak oda lyukadnék ki, hogy nem értem, hogy a munkanélküli ember miért válogat a munkában? Miért? Mi az oka ennek?

Én.

— A miniszterelnök a régenstanács előtt, Bukarestből jelentik: Brătianu Vintila miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt. A miniszterelnök beszámolt a parlament munkásságáról. A Politca értesülése szerint a régenstanács ajánlatára a minisztertanács újból foglalkozik a parlament munkaprogramjával és csak a legsürgősebb javaslatokat hagyják napirenden, hogy így az ülészek mielőbb befejezhető legyen.

— Lángokban egy regáti állomás. Bukarestből jelentik: Tegnap délnél egy óraker Ploesti állomás műhelye kigyulladt. A tűz helyszínére kivonultak az összes tűzoltók és az oltási munkálatokban résztvettek a petroléumvállalatok tűzoltói is. A tűz az esti órákban is tartott és az állomás mozdonyosarnoka szintén veszélyben forog.

— A magyar újságírók nesztorát jogerősen felmentették. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy Rákosi Jenő az Ébredő Magyarok Egyesületéről tavaly cikket írt, melyben az egyesületet erősen kritikával illette. Az egyesület Rákosi ellen pert indított, melyben a törvényszék elítélte az újságírók nesztorát, de a tábla felmentő ítéletet hozott. A felmentő ítéletet most a kuria is megerősítette.

— Franciaország vatikáni követe. Párisból jelentik: Vatikáni francia nagykövetté legközelebb Fontenay vicomteot nevezik ki. Fontenay vicomte a háború előtt budapesti francia főkonzul volt.

— Aeroklub Temesvárott. Temesvárott aeroklub alakult, amely feladatává tűzte ki az aviatika népszerűsítését és propagálását. Az új klub ügyvezető elnöke Mardan Dénes mérnök, a dohánygyár igazgatója lett. A klub a legközelebbi időkben kezd meg működését.

— Meggyilkolták tanítójukat. Metzről jelentik: Borzalmas büntény történt a Metzhez közeli Oshilt helyiségben. A községi iskola igazgatóját az egyik tanteremben kezén-lában megkötözve szétshasított fejével holtan találták meg. A nyomozás eddigi adatai szerint minden jel amellet szól, hogy az iskolaigazgatót tanítványai bosszúból ölték meg. Erre nézve azonban még biztos adat nincs.

— Nemzeti ünnep és politika. Bukarestből jelentik: Az Adevurul értesülése szerint a kormány elállott attól a tervétől, hogy Bessarabia csatlakozásának tíz éves jubileumát nagy ünnepélyességgel üljék meg Kisenevben. A kormány ezzel az elhatározással az ellenzék távolmaradást szándékát hiúsította meg. A kormány álláspontja szerint ugyanis január huszonegyedikén a törvényes nemzeti ünnepen már megünnepelték az egyesülés évfordulóját is.

— Temesvári urino öngyilkossága. Budapest. Budapestről jelentik: Deutsch Sándorné, Tornóczy Lajos temesvári szállítási vállalat tulajdonosának testvére tegnap szállóbeli lakásán megmérgezte magát. A szállószoba asztalán néhány soros írást találtak, amelyben bejelenti, hogy nem bírja az életet és öngyilkos lett. Tornóczy Béla, Deutsch Sándornénak Budapestben élő bátyja fedezte fel az öngyilkosságot és a szerencsétlen asszonyt azonnal a Rókus-kórházba szállította, ahol első orvosi segélyben részesítették.

— Erdemes mentők kitüntetése. A temesvári önkéntes mentőtársulat március 25-én délelőtt tíz óraker tartja a városháza nagytermében évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen beszámolnak az elmúlt év működéséről, betérjesztik a szárazmódásokat, valamint az új költségvetést, azonkívül három esztendőre megválasztják az új vezetőséget. A negyvenedik közgyűlés lesz hivatva az alapszabályok bizonyos mérvű módosítását is kezessé vinni. A közgyűlés keretében több olyan mentőt, aki a mentőtársulat fejlődése és a mentés körül érdemeket szerzett, kitüntetéssel ruháznak föl.

— Elégtételt követel a sajtó. Bukarestből jelentik: Fővárosi jelentés alapján megirtuk, hogy Ghica Jone a Gaetan-ügyből kifolyólag írott cikk miatt súlyosan inzultálta Seicaru Pamfil, a Curentul szerkesztőjét. Ezt a támadást az összes bukaresti lapok pártállásra való tekintet nélkül súlyosan elítélik és határozott hangon kérik az igazságszolgáltatást, hogy a megtámadott sajtónak teljes elégtételt szolgáltatasson.

— Halálozás. Özvegy Gombás Pálné, született Marschall Gizella, ötvenéves korában meghalt. Halálát leánya, férjezett Csóka Gézáé és sógorai, Gombás István és Gombás Gyula, valamint rokonai gyászolják. Temetése holnap délután lesz a Hunyadi-ut 35. számú gyászházban.

— Prostitúált nővel veszélyes házasságot kötni. Londonból jelentik: Angliában újabb időben fokozottabb tevékenységet fejtenek ki a leánykereskedelem megakadályozására. Parnour lord most a parlamenthez törvényjavaslatot nyújtott be, amely a leánykereskedelmet héttől tíz évig terjedő fegyházzal sújtja. A javaslat szerint azonban büntethető az olyan angol állampolgár is, aki idegen nemzetiségű prostituált nővel feleségül vesz. Az ilyen házasság érvénytelen, azonkívül az illető angol öt évi fegyházbüntetéssel sújtható. Arról azonban nem szól a javaslat, hogy mi történik az olyan angol állampolgárral, aki angol nemzetiségű prostituálttal köt házasságot. Vagy ezt szabad?

— Törnek tovább a vasuti sinek. Bukarestből jelentik: A bukaresti államvasutak vezérigazgatóságához beérkezett legújabb távirati jelentések szerint több állomás közelében újból siktörést állapítottak meg és ezért a forgalmat ott sokkal lassabban bonyolítják le. Ezek az állomások Tutova-Barlad, Burdujeni és Suceava, továbbá Soroca és Podul Joanei—Targul Frumos és Soroca közötti vonal.

— Sikasztott a kereskedelmi ügynök. Kolozsvárról jelentik: Az Unirea cukorkagyár és több más kereskedelmi vállalat néhány nap előtt feljelentést tett a rendőrségen Dávid Elek kereskedelmi ügynök ellen sikkasztás miatt. A cégek Dávidot inkasszóval bízták meg és ő a pénzzel nem számolt el. A feljelentések szerint a kereskedelmi ügynök több százezer lelei károsította meg a kolozsvári vállalatokat. Tegnap délelőtt körözlevél alapján Dávid Eleket Besztercebányán letartóztatták és Kolozsvárra szállították, ahol most az ügyészség fogházában van.

— Antiszemita tüntetések. Varsóból jelentik: Varsóban tegnap véres antiszemita tüntetések voltak. A tüntetők benyomultak a zsidó negyedbe, véresre verték a kereskedőket és kifosztották az üzleteket. Mire a rendőrség kivonult, már mindenfelé teljes volt a pusztítás. A rendőrség a tüntetők közül kétszázötven egyént letartóztatott.

— Titoktartás megszegésével vádolt ügyvéd. Párisból telefonálják: De Falois bankár, aki bele van keverve a jóvátételi szállítmányok terhére elkövetett panamában, bünyvált feljelentést tett ügyvédjé, Reynaud szenátor ellen. A bankár feljelentésében azt állítja, hogy Reynaud szenátor a vizsgálóbírónál való kihallgatása alkalmával olyan kijelentéseket tett, melyek által nagy mértékben megszegte az ügyvédi titoktartást.

• Konyhaberendezések, Alpaka evőeszköz és asztali készlet, kerti szerszámok leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

A Lloyd Taverna márciusi műsora. igazi meglepetést jelent. Az igazgatóságnak sikerült leszerződten, két Callist, a legjobb ekszentrikus komikus humoros akrobata duót, amely Berlin, London és az egész kontinens ünnepelt akrobata duója. Két Cymberley igazi élményszámba megy. Fellépnek Dizzi Görlöz, Elli Lys spritz-táncművésznő, Nirschy tanítványa, valamint Westend mondani táncospár. Ma este már a teljes új márciusi műsor tagjai lépnek fel.

— Egy sajtóhiba furcsa következményel. Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy Horthy Miklós kormányzóságának nyolcadik évfordulóján amnesztia rendelet jelent meg. A rendelet szövegébe sajtóhiba csuszott be, amelynek következtében a tábla tévesen megszüntette Gajary Géza ellen a rágalmozási eljárást. Gajary az adófelebezési bizottságról azt mondotta, hogy annak tagjai rosszak, mint a kommunisták. Emlatt rágalmozás miatt eljárás indult meg Gajary ellen, amelyet a tábla tévedésből megszüntetett. Mára a táblánál rájöttek a tévedésre és a sajtóhibára, azonban a dolgon változtatni már nem lehet, mert a megszüntető végzés már jogerős.

— Megkerült az öreg hídör gyilkosa. Ujvidékről jelentik: Megirtuk, hogy Titelen kegyetlenül meggyilkoltak és kiraboltak egy öreg hídört. Kollies Radivoj ócskai csendőrmester tegnap elfogott egy rongyos ruhájú osavargót, aki igen gyanusan viselkedett. Találtak nála kétszázötven dinár aprópénzt, azonkívül a ruhája több helyen véres volt. Azt hiszik, hogy ez a osavargó követte el Titelen a rablógyilkosságot. A osavargó tagad és azt állítja, hogy az aprópénzt koldulással szerezte.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Négy szobás lakást

keresek azonnalra vagy május elsejére József- vagy Erzsébetvárosban. Közvetítők díjaztatnak. Ajánlatok „Modern” jellegre a kiadoba kéretnek. 634

Felhívás!

A katonai nyugdíjasok (volt altisztek), akik a román hadseregben szolgáltak és azok is, akik nem a román hadseregben teljesítettek szolgálatot, felkértek, hogy saját érdekükben nyugdíjasok egyesületének megalakítása érdekében márc. 18-án d. u. 3 óraker a Spieluhr vendéglőben megjelenni sziveskedjenek. 633

Az előkészítő-bizottság

A Niemetz-kert parcellázása

Mindazok, kik parcellákat előjegyeztek, sziveskedjenek e hó 15-ig Alföldi Géza dr. ügyvéd, csótóm-ggondnoknál jelentkezni (Belváros, Lenau-ter 1, Eisenstädter-ház.) További előjegyzésekelfogadtanak

Halló!

Olcsó butorvásárlás 30%
KUTTY REZSŐ-nél, műasztalos
Hunyady-ut 16. 481

FRANCIA—AMERIKAI DÖNTŐBÍRÓSÁGI SZERZŐDÉS, Washingtonból jelentik: A szenátus véglegesen jóváhagyta az amerikai—francia döntőbírói szerződésről szóló egyezményt.

— **Mulatás közben meglopta társát.** Filkovic Mihály jugoszláviai illetőségi szabóság február huszonkilencedikén a józsefvárosi Korona helyiségében együtt mulatott Treszics Miklós nevű fiatalemberrel. A mulatozás után Treszics észrevette, hogy pénztárcája az abban levő pénnyel lelel és harminc pengővel együtt eltűnt. Azonnal Filkovicot fogta gyanuba, akit le is tartóztattak és tegnap ítélték felette a temesvári törvényszék. Filkovic kihallgatása során előadta, hogy valóban mulatott a Koronában Treszics nevű emberrel. Amikor fizetésre került a sor, Treszics elővette pénztárcáját, de azt nem a zsebbe tette, melléje csuszította és a tárcsa a földre esett. Ő akkor a tárcát felvette. Utána elmentek tovább mulatni és az egész pénzt elitták. Popescu Marin ügyész vádbeszéde után a törvényszék Filkovicot büntetett előéletére való tekintettel három havi fogháza ítélté.

— **Sikkasztó utazó.** Metz Vilmos temesvári lakos utazói minőségben állott alkalmazásban Barbes Trifu temesvári tükörgyárosnál. Egy ízben Metz tizezer leiel nem tudott elszámolni és Barbes ezért büntető feljelentést tett ellene. Az ügyet tegnap tárgyalta a temesvári törvényszék. Metz előadta, hogy ő a céggel elszámolás viszonyban állott és annak meg is felelt. A tárgyalás során Barbes a kárösszeget hatezer leire szállította le. A törvényszék Metzget sikkasztásért egy havi fogháza ítélté, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

— **Megszüntették az eljárást az agrártanácsos ellen.** Három hónap előtt nagy feltűnést keltett Mihalescu Sándor, a temesvári agrárhivatal főnöke és Belinteanu János volt zombolyai agronom ellen indított büntető eljárás, amelynek során Mihalescut és Belinteanut vizsgálati fogságba is helyezték, utóbb azonban szabadlábra kerültek. A vizsgálóbíró most hozta meg véghatározatát és úgy Mihalescu, mint Belinteanu ellen a vizsgálati adatok alapján megszüntette az eljárást. A vizsgálóbírói határozatot az ügyészség megfellebbezte.

* **Értesítés.** Értesítjük a t. közönséget, hogy a vonalon eszközözendő munkálatok miatt f. évi március hó 12-től kezdve, a Piata Traianától — Calea Buzias felé az utazás átszállással lesz lebonyolítva. Direcțiunea Tramvaielei Timisoara.

— **Mialatt aludt, elfogták a detektívek.** Fehértemplomból jelentik: Nemrég elfogták Vlajics Vaszát, aki számos bűncselekményt követett el. Vlajicsot a fehértemplomi ügyészség fogházában helyezték el, ahonnan azonban hamarosan megszökött. Sokáig hiába kutattak utána, mert Vlajics Vászát átszökött Romániába, ahol heteken keresztül bujkált. A rendőrség most bizalmas értesítést kapott, hogy a város közelében levő Tillinger-féle kert házikójában egy ismeretlen ember tartózkodik. A detektívek elmentek a mondott helyre, ahol alva találták az ismeretlent, akiben felismerték Vlajics Vaszát. Nyomban vasraveztek és visszavitték a fogházba. Utközben kijelentette, hogy hamarosan ismét megszökök.

— **Levine újabb repülőbravurja.** Havannából jelentik: Levine amerikai repülő, aki tudvalegőleg a múlt nyáron Chamberlin társaságában a Miss Columbia repülőgépen Európába repült, most Newyorkból Havannáig szállott. Az ezerszáz mérföldes utat mindössze tizenhárom óra alatt tette meg.

— **Töltésről lezuhant tehervonat.** Budapestről jelentik: Hajnali három órakor az angyalföldi vasúti elágazásnál egy tehervonat kisiklott. A mozdony, a szerkoosi, a kalauzkoosi és három vagon három méteres töltésről lezuhant. A mozdonyvezető, a főnök és a vonatkezelő könnyebben megsebesültek.

A párbajhős

Írták: Max és Alex Fischer

Yves-Zéphyrin Lolotte mindennap irt az Aube című lapba cikket »Párisi terefere« címen, Ipszilon aláírással. Ugyancsak naponta irt cikket a Crépuscule című lapba is »Párisi csevegések« címen, Zé aláírással. Mindkét lapnál csak azt köttették ki, hogy semmiféle más lapba ne írjon.

Lolotte ur ezt elfogadta. Két hónappal később számot vetett magával: Folyton attól rettegek, hogy a Crépuscule szerkesztője, megtudja, hogy az Aube-ba is dolgozom. Együttal folyton rettegek attól is, hogy az Aube szerkesztője, megtudja, hogy a Crépuscule-be is irok. Ez elviselhetetlen. Hát nincs mód rá, hogy segítsék a kínos helyzetem?

Egyszerre csak a homlokára ütött: megvan! Bemártotta a tollát és irt:

Párisi csevegések.

Vannak emberek, akiknek meg kell mondani az igazságot. Ipszilon urról akarok beszélni. Szokták-e önök olvasni azokat a számárságokat, amiket valamelyik reggeli szennylapban naponta kinyomat...

Aláírta: Zé. Aztán másik cikkbe fogott:

Párisi terefere.

Ha az ember ezt mondja: a német császár, mindenki tudja, hogy II. Vilmosról van szó. Ha ezt mondjuk: egy ártvány fráter, mindenki tudja, hogy Zé kollégáról, erről a műveletlen zughirlapíróról van szó, aki nem átálja...

Aláírta: Ipszilon. Másnap megjelentek a cikkek.

Thomas Yvonnet tizenötödikes orvostanhallgató, mióta az Ipszilon jelzésű cikkek megjelentek, tekintettel a kezdőbetű ritkaságára, elhitette a barátjaival, hogy ő írja a »Párisi terefere«-t. Mikor Zé durva főmedvénye megjelent, két barátja, Dupont és Lévy, felkereste s minden szabadkozása ellenére is kényszerítette, hogy megbizsa őket: kérjenek nevében elégtételt Zé-től.

— **Perosi-óratorium a székesegyházban.** Járosy Dezső, székesegyházi karnagy a nagybőjt folyamán mutatja be a székesegyházi énekhar közreműködésével Perosi Lőrincnek, a római Sixtina világhírű papkarnagyának Passió Christi nagyszabású óratoriumát, négy magánzólamra, vegyeskarrá és zenekari kísérettel. Minthogy a mű betanítását illetőleg a próbák megkezdődtek és az első próba az új szemináriumban március hó 8-án, este félnyolc órakor lesz, a székesegyházi karnagy kéri mindazon énekeseket, akik a püspökszentelés ünnepi miséjén közreműködtek, most is ajánlják fel e nemes egyházi célra közreműködésüket és jelentsék e szándékukat a székesegyházi karnagnál. (Telefon 99.)

— **Volt bukaresti állomásfőnök hirtelen halála.** Budapestről jelentik: A Rákospalota-istvántelki állomáson hirtelen összeesett egy öregúr. Mire segítségére siettek, már halott volt. Megállapították, hogy a halott Damerer Károly hatvankilenc esztendő volt bukaresti állomásfőnök, aki évek óta Budapesten élt.

Prosper Zurbach tizenhétéves joghallgató, mióta a Zé jelzésű cikkek megjelentek, tekintettel a kezdőbetű ritkaságára, elhitette barátjaival, hogy ő írja a »Párisi csevegéseket«. Mikor Ipszilon durva főmedvénye megjelent, két barátja, Weill és Durand, felkereste s minden szabadkozása ellenére is kényszerítette, hogy megbizsa őket: kérjenek elégtételt Ipszilontól.

Másnap reggel Lolotte mind a két szerkesztőtől levelet kapott, mind-egyik sürgősen hívatta.

— Barátocskám, — mondta neki a Crépuscule szerkesztője — olvasta? Ha huszonnégy órán belül nem vesztől elégtételt, kénytelen vagyok lemondani az ön munkásságáról.

Az Aube szerkesztője ugyancsak azt követelte tőle, hogy verekedjék meg a hitvány Zé-vel.

Délután öt órakor kétségbeesetten ment fel az Aube szerkesztőségébe, azzal a szándékkal, hogy mindent megvall. A szerkesztő áradozva fogadta és melegen rázogatta a kezét:

— Nagyszerű, Lolotte! Meg vagyok magával elégedve. Havi öt frankkal emelem a fizetését!

Lolotte csak tátogta a száját, azonban a Crépuscule szerkesztőségében ugyanez a kellemes meglepetés várta. Itt havi három frankkal emelték a fizetését.

— Igen, igen, — gondolta magában mind a kettő megörült.

Utközben megvette a Crépusculet, mint minden este, hogy elolvassa benne a cikkét. A napihírek közt ezt olvasta.

»Hirlapi vitából kifolyólag Ipszilon kartársunk, az Aube munkatársa, és Zé kartársunk, a Crépuscule munkatársa megverekedtek. A párbaj ma reggel folyt le. Kétszeri golyóváltás történt, sebesülés nélkül.«

— **Késelő triumvirátus.** Beeskerekéről jelentik: Popov Ilja, Mihajlov Lázár és Bokanics Péter novemberi verekedők nyílt utcán inzultáltak az arra járó embereket. Az inzultálásból verekedés lett, amikor a megtámadottak védekeztek. A három verekedő erre kést rántott és egy támadt rá Szkatics Kraszoje volt városi közyámra és Lakatus Szvetozár vendéglősrre, akiket vesélyesen összeszurkáltak. Őt másik ember, aki ezeknek segítségére sietett, kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett.

— **Tegnap kinevezték, ma felfüggesztik.** Kikindáról jelentik: Érdekes tisztviselői botránya van Kikindának. A belügyminiszter a múlt hét péntekjén főkapitánynak újból Pecics Miloş volt rendőrkapitányt nevezte ki, aki ellen pedig számos panasz volt a városban. Kikinda képviselőtestülete szombaton közgyűlést tartott és azon nagy szótöbbséggel kimondották, hogy a polgármester az egynapos főkapitányt azonnal függeszse fel és a rendelkezésre álló adatok alapján indítsa meg ellene a fegyelmi eljárást. A főkapitányt a közgyűlés után nyomban felfüggesztették.

Baklanoff Georg a világhírű orosz baritonista e hó 19-én hétfőn tartja egyetlen hangversenyét, melyre jegyek előre kaphatók Bánátnál.

— **Rablótámadások a román—jugoszláv határon.** Fehértemplomból jelentik: Többször megirtuk már, hogy a jugoszláv—román határon naponta fordulnak elő különböző rablások. A nyomozást rendszerint megnehezíti az a körülmény, hogy a rablók tettük elkövetése után átszöknek a másik ország területére. Fehértemplom közelében most újabb vakmerő rablás történt. P a s c u Tivadar gazdálkodó Kustyinból hajnali négy órakor szekeren Fehértemplomra igyekezett, a mikor egyszerre az országuton négy fegyveres alak állotta útját. Pénzt követeltek tőle, majd egyikük farkósbottal úgy fejbévágta, hogy eszméletlenül esett le a kocsirol. A rablók azután kikutatták a zsebeit, elszedték hatszáz dinárját és óráját, majd felültek a kocsijára és elhajtottak. Pascura egy parasztasszony talált rá, aki aztán bevitte szekeren Fehértemplomra, ahol a kifosztott gazda jelentést tett a támadásról.

— **Leégett élelmiszeres bódék.** Budapestről jelentik: A Haller-utcai piacon tegnap hajnalban eddig ismeretlen okból kigyulladt egy élelmiszerbóde. A tűz hamarosan átkapott tizenegy más bódéra is. A tűzoltóság mindjárt kivonult, de csak két óral munka után tudta a tüzet lokalizálni. Három bóde teljesen porrá égett.

* **Elhalasztott közgyűlés.** A Kereskedők Egyesülete elnökének sajnálatos balesetére való tekintettel f. é. március hó 11-ére hirdetett rendkívüli közgyűlést bizonytalan időre elhalasztja.

— **A selyemfiu viharos multja.** Bukarestből jelentik: Gaetan Györgynek, Leonida Josefina asszony merénylőjének előéletéről most újabb épületes részletek derülnek ki. Hatodik gimnazista korában Gaetan Procopiu nevű tanárát akarta felpofozni, amiért kizárták az összes romániai gimnáziumokból. A következő évben már Bécsben tanult. Ott ismeretséget kötött egy artistanóval, akit egyik napon megfojtva talált lakásán. A gyaru Gaetanra terelődött, de a bécsi rendőrség akkor megelőgedett azzal, hogy Gaetan kiutasította Bécs és Ausztria területéről. Továbbá — mint megirtuk — a tizedik hadosztály nyilvántartásában Gaetan mint katonaszökevény szerepel. Leonida Josefina asszony állapota tegnap súlyosbodott, mert szemsérülése gennyesedésbe ment át. Az orvosok attól félnek, hogy Gaetan merénylőjének áldozata nem lesz megmenthető az életnek.

— **Megörült a halálos ítéletnek.** Párisból táviratozzák: Perigneux város esküdtszéke előtt izgalmas tárgyalás játszódott le, amely talán egyedülálló az igazságszolgáltatás történetében. Az esküdtszék ugyanis egy Bellier nevű hadirokkant bűnyögyét tárgyalta, aki meggyilkolta apját és anyját. Amikor a vádbeszéd során az ügyész kérte az esküdtszéket, hogy a vádlottat ítélje halálra, a zsufolt tárgyalóterem közönsége eksztázisban tört ki és harsogva kiáltotta: Halált, halált. És ami a legérdekesebb, maga a vádlott is megtapsolta az ügyész beszédét. Amikor a törvényszék kihirdette előtte az esküdtszék döntését, amelynek alapján a törvényszék halálra ítélte.

— **A Royal-kávéház márciusi műsora.** A Royal-kávéház vezetősége március hónapra nagyszabású műsorról gondoskodott. A műsor fénypontja Prittel Fay a volt orosz cár egykori udvari színésze, aki számos uralkodó kinttétesével díszelkedhetik. Rajta kívül fellépnek még a bécsi Tabarinból a La-fort zsonglór csoport, Mira Mella kiváló román és német énekesnő, Helena Jonescu, Dolores de Gabrán és Ritta Augustin primaballerinák, Margo Loren és Lola Mica ekszcentrikus táncosnők, akik valamennyien világvárosi műsorról jönnek. A Royal-kávéház műsora esténként féltenegykor kezdődik.

— **Keresztjévtényűjság megjelent.** Kapható minden újságelárusító helyen. Ára 12 lel.

18.000 leitől feljebb kapni!

Csak

SCHUSZTER FERENC

butorgyár és nagyválasztéku raktárában

Korona-utca 14, a 3-as villamos végállomásnál

egy komplett hálózobát tükörrel, üveglap- és teljes felszereléssel, hely n lakásba szá litva.

Apró hirdetések

Előfizetőink abban a kedvezmény-
részesülnek, hogy az utolsó elő-
fizetési nyugta felmutatása ellenében
vönkint egyszer díjmen-
tezen közölhetnek egy tíz szóig ter-
jedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag
cível öt lei. Legkisebb apróhír-
letés harminc lei, álláskeresők-
ké tíz szóig husz lei.

A hirdetési díj minden egyes eset-
ben előre fizetendő.

Allást keres

Nyugdíjas tisztviselő, ki magyar,
émet, román nyelvet írásban és
szóban bírja, bármilyen állást keres.
Címeket a kiadóba kérek „Nyugdi-
jas” jeligére.

Orda takarítást (délután vagy esti
órakra) és harisnya javítást vállalko-
zók. Utcai Városi tejszarnok. (631)

Lakás

Szobás lakás kiadó. Cim: Ró-
ác, Capdebu-utca 13. (630)

Motorkerékpár

Javítások, bármily gyártmány,
jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Isodán kisebb családi ház 100.000
leért eladó. 60.000 leért átvehető.
Cím a kiadóban. (628)

Keveset használt Jindrich-daráló
motorral együtt eladó. Cim a ki-
adóban. (629)

Költözködés miatt jutányosan el-
adó: különféle ládák, mosódézsák,
kukorék, butordarabok, olajfestmények,
dobozok stb. Martirul Ion Ciordas
(Jlaki-u.) 22. az Erzsébetvárosban.
(599)

Állapotban levő finom, használt
érfirukák eladók. Cim a kiadóban.
(328)

Értékes petrolium-főzőt használat-
ban. Cserna, szerelő, Fő-u. 32.
(608)

Complete hálószoba és egy barok
bédő, költözködés miatt eladó sür-
relen. Cimeket kérek a kiadóba
Előnyös vétel! jeligére. (1025)

503 Fiat, csukott, keveset hasz-
nált, gazdag felszereléssel. Cim a
kiadóban. (597)

Különféle

Madame Thylda mult-jelen-jövő
ábrázolás. Széna-utca 15. (627)

Ökbe ki adna jó szívetű 1 éves
orig kékszemu kis leányt? Cimeket
lap kiadójába „Baba” jeligére
kérek. (617)

Ha szép akar lenni,
használd a KULKA-féle
lilium-tejkrémet, lilium-
tejszappant, liliumpu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
nos”, I. Szentgyörgy-tér.

Hercegnő és cigány szerelme

27

— Miért is ne lehetne szép dolog a
pusztában utazni, — kérdezte Klára —
hát lehet valami szebb, mint az a vég-
telen síkság? Hiszen magad mondtad,
hogy a puszták milyen szép. Minden-
féle zöld pázsit és a délibáb a levegő-
ben a legszebb képeket mutatja.

— Hát hiszen ez mind így is van.
A puszták valóban gyönyörű, de azért
utazni benne nem a legkényelmesebb
dolog.

— Miért ne lehetne utazni ott? Hi-
szén ott is laknak emberek, akik
egyik helyről a másikra utaznak.

— Az igaz, de azoknak az utazási
módja nem neked való. Hanem majd
megpróbáljuk. Hiszen kényelmes, ru-
ganyos hintóban, szép időben a pusztá-
ban is megjárja az utazás. De hogy-
ha az ember akkor akarna ott utazni,
amikor az eső folytonfolyvást szakad,
amikor fúj a szél és amikor a farkasok
ordítanak az utasok körül, akkor
bizony ez az utazás nem valami fel-
séges. Remélem azonban, hogy majd
még meggondolod a dolgot.

— Már meggondoltam és úgy dön-
töttem, hogy okvetlenül elutazom a
pusztába. Meg akarom látogatni a
csárdában lakó szülőidet és gyerme-
keidet és ha nem volna hajlandó en-
gem oda elkísérni, úgy magam fogok
utazni.

És hiába próbálta Rigó Janesi a
hercegnőt lebeszélni erről a tervéről.
Mentől inkább lebeszélte, az annál in-
kább ragaszkodott tervéhez.

XIII.

És csakugyan elutaztak a pusztába.
Szegedig vonaton tettek meg az
utat, ott pedig vásároltak egy könnyű
hintót, amely elé két tüzes ló volt
fogva.

Nagyszerű idő volt az utazáshoz.
Az ég gyönyörűen kéklett fölöttük és
a zöld fűszőnyegen repülve siklott a
hintó. Klára remekül érezte magát az
egész uton és nem győzte a sok kér-
dést feladni Rigó Janesinak. Minden
érdekelte, amit látott. Minden fáról,
minden bokorról kérdezősködött.

Hosszu, hosszú órák teltek el az
utazással. Sokáig kellett keresztül-
kasul vágatniok a pusztán, amíg
végre közeledtek a csárda felé. A koc-
sis egyre nógatta a lovakat gyors
vágatásra és mégis dél lett, amikor
végre a távolban egy kis házaeska
látszott. De ez a házaeska nemcsak
kiesi volt, hanem rozoga is. A teteje,
mely nádból volt, féldoldalt állott és
attól lehetett volna tartani, hogy min-
den pillanatban bedől.

Rigó Janesi a házikó felé mutatott:
— Cél nál vagyunk, galambom, ott
van a szülőim csárdája.

Klára kíváncsian odanézett és fel-
kiáltott:

— Lám, a háztetőn egy gólyaacsá-
lád rakott fészket.

Rigó azt válaszolta, hogy ez nem
ritkaság, mert az Alföldön nincsen
csárda, melynek tetején gólyafészek
nem volna.

Mikor a hintó megállott a csárda
előtt, annak belsejéből egy öreg, ősz-
hajú cigány lépett elő. Alázatosan ha-
jolt meg a jövevények előtt és tiszte-
letteljesen mondta:

— Csak parancsoljanak beljebb ke-
rülni a nagyságos uraságok, elsoran-

gu csárda ez. Nincsen ennek párja.
Nálam jó bor van és a feleségem
nagyszerű gulyást tud hozzá főzni.

Rigó Janesi az öreg felé lépett:

— Hát nem ismeresz már engem
apám?

Az öreg cigány a fejét rázta.

— Ne tréfáljon velem a nagyságos
ur? Hogy volna ilyen vén cigánynak,
amilyen én vagyok, ilyen nagy ur fia!
Csak viccelni méltóztatik a nagysá-
gos urnak.

— Nem tréfálok én, apám, nézz
csak jól meg engem. Én vagyok igazán
a te fiad, a Rigó Janesi.

— Rigó Janesi csakugyan az én
fiam, nagyságos ur, de az nem nagy-
ságod. Biztos, hogy látta valahol a
fiamat és most azt gondolta, hogy hec-
cet csinál az öreg Rigóval és jót mul-
tat rajtam.

Ebben a pillanatban a csárda nyi-
tott ajtaján keresztül egy töpörödött
öreg anyóka rohant ki. Kitért karjai-
val egyenesen Rigó Janesi felé futott.
Megölelte és félig sirva, félig ujjong-
va kiáltott:

— Persze, hogy ez a Rigó Janesi!
Persze, hogy ez az én egyetlen fiam!

Anyja és fia sokáig tartották egy-
mást átölelve.

Az öreg cigányasszony azután rá-
mutatott Klárára.

— És ki ez a gyönyörűes szép
asszony? Ugye, ez az a szép fehér nő,
akit magadnak ott a messzi idegen
országban feleségül tettél? Olyan szép,
mint a Szűz Mária a templomban!

Megragadta Klára kezét és meg-
eszkolta azt.

Az öreg anyóka azután körültre-
te Klárát és minden oldalról meg-
nézte.

Mikor ezzel végzett, felágaskodott
a lábujjaira, ajkával közelment Klá-
ra füléhez és ezt sugta neki:

— Hát szép asszony, drágaságos
menyem, hoztál-e valami ajándékot?
Az uramnak jóféle dohányt, nekem
meg egy szép kötényt?

Klára, aki szegedi üzletekben ösz-
szevásárolt egy esomó ajándékot, in-
tett a kocsisnak és az a hintóból egy
nagy esomagot cipelt elő. A kocsis a
esomagot bevitte a csárdába és ott le-
tette az asztalra.

Valamennyien bementek a csárda
belsejébe.

Alacsony kiesi helyiség fogadta
őket. Kinyújtott karral el lehetett érni
a felső padmalyát, melyet feketére
füstölt gerendák tartottak. A geren-
dák teljesen feketék voltak a füsttől
és füstösek voltak köröskörül a falak
is.

A csárdában egy esomó fiatalem-
ber tartózkodott. Legtöbbnyire cigá-
nyok, de voltak köztük gulyások és
csikósok is.

A legények között néhány leány is
sürgött-forgott.

Mikor az előkelő vendégek belép-
tek a csárda szobájába, az öregasz-
szony vidáman felkiáltott:

— Nézzétek, ez a fényes nagyságos
ur az én fiam, a Rigó Janesi és ez a
szépséges asszonyság az ő felesége,
aki olyan gazdag, hogy több aranya
van, mint égen a csillag.

(Folyt. köv.)

Téli vasuti menetrend.

(Érvényes október 15-től.)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:

Bukarest felé személyv. éjjel	12.—
Arad felé személyvonat reggel	4.25
Radna felé vegyesvonat reggel	5.24
Báziás felé személyvonat reggel	5.55
Zsombolya felé vegyesvonat reggel	6.20
Arad felé személyvonat reggel	6.25
Resica felé személyvonat reggel	6.30
Perjámos-Valkány vegyesvonat reggel	6.45
Bukarest felé gyorsvonat reggel	7.50
Arad-Nagyvárad felé sz. v. d. e.	8.05
Gyér felé vegyesvonat délelőtt	8.20
Nagyszentmiklós—Csanád sz. v. délelőtt	8.35
Buziás felé vegyesvonat reggel	7.47
Bukarest felé személyvonat d. e.	9.40
Jugoszlávia—Keresztes délelőtt	9.50
Zsombolya—Szeged felé sz. v. d. e.	11.10
Zsombolya felé szimplon délután	12.15
Arad felé gyorsvonat délután	12.17
Resica felé gyorsvonat délután	12.20
Arad felé személyvonat délután	1.55
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	2.—
Radna felé vegyesvonat délután	2.13
Perjámos felé vegyesvonat d. u.	2.30
Valkány felé vegyesvonat d. u.	2.30
Karánsebes felé személyvonat d. u.	2.40
Nagyszentmiklós felé személyvonat délután	2.45
Csanád felé személyvonat d. u.	2.45
Resica felé személyvonat délután	3.50
Báziás felé személyvonat d. u.	5.00
Bukarest felé személyvonat d. u.	5.10
Keresztes—Jugoszlávia felé v. v. délután	5.20
Gyér felé vegyesvonat délután	5.30
Bukarest fele szimplon délután	6.45
Arad felé személyvonat délután	7.50
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	7.55
Bukarest felé gyorsv. d. u.	9.50
Zsombolya reie gyorsvonat éjjel	10.57
Arad felé gyorsvonat éjjel	11.10

Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyvonat éjjel	2.30
Bukarestből személyvonat reggel	5.40
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	6.15
Gyérről vegyesvonat reggel	6.23
Nagyszentmiklósról személyv. reg.	6.50
Csanádról személyvonat reggel	6.50
Resicáról személyvonat reggel	6.51
Keresztes—Jugoszlávia vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsvonat reggel	7.15
Buziásról személyvonat reggel	7.40
Aradról gyorsvonat reggel	7.55
Báziásról személyvonat reggel	7.57
Radnáról vegyesvonat reggel	7.59
Karánsebesről személyv. reggel	7.43
Perjámos—Valkány vegyesv. reg.	7.43
Aradról személyvonat reggel	9.05
Bukarestből gyorsvonat reggel	8.05
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	9.15
Bukarestből személyvonat reggel	10.41
Bukarestből szimplon reggel	11.55
Arad—Máriaradnáról sz. v. d. u.	12.05
Buziásról személyvonat délután	1.33
Gyérről vegyesvonat délután	1.50
Keresztes—Jugoszlávia vegyesv. délután	4.15
Aradról személyvonat délután	4.34
Zsombolyáról vegyesvonat d. u.	4.43
Báziásról személyvonat délután	5.23
Resicáról gyorsvonat délután	6.—
Radnáról vegyesvonat délután	6.28
Aradról gyorsvonat délután	6.38
Zsombolyáról szimplon délután	6.53
Nagyszentmiklósról sz. v. d. u.	6.59
Csanádról személyvonat délután	6.59
Resicáról személyvonat délután	7.59
Bukarestből személyvonat d. u.	7.59
Buziásról vegyesvonat délután	7.49
Perjámos—Valkány vegyesv. d. u.	7.43
Aradról személyvonat este	10.—
Bukarestből gyorsvonat este	10.30
Zsombolya—Szeged sz. v. este	11.44

Déli Hírlap

1928 MÁRCIUS 9

LEGUJABB

IV. ÉVF. 56. SZÁM

Szenzációs postalopás

Amíg kétszázezer lei értékű ékszer Kolozsvárról Temesvárra érkezik, értéktelen limlom válik a drágaságokból

Temesvár, márc. 8.

A postai hatóságok Temesvár és Kolozsvár között hetek óta kajtatnak egy elveszett értékesomag után. Azaz, hogy a csomag nem is vészett el, hanem egyszerűen kicsesérték, hogy a benne volt drága tartalmat maguknak az eddig ismeretlen tettesek megkaparintsák. A csomagban kétszázezer lei értékű ékszer volt, amely Friedmann Andornak tulajdonát képezte. Friedmann Andor a háború alatt mint gazdag ember került Kolozsvárról Temesvárra és itt

a Ferdinánd szálló bérletével kezdte, majd folytatta különböző vállalatokon keresztül, amíg tavaly a Luna-park vendéglőjén és a Kobelt-báron keresztül teljesen tönkrement.

A múlt esztendőben a Kobelt-bárt is csak úgy tudta már bérebevenni, hogy hazautazott Kolozsvárra és családi ékszereit elzalogosította az egyik kolozsvári banknál. A kétszázezer lei értékű ékszerekre százezer lei kölcsönt kapott. A százezer lei belevesszt a Kobelt-bár bérletébe, a kölcsön után azonban fizetni kellett a magas kamatot. Friedmann akkor arra határozta el magát, hogy az ékszereket eladja. Nehéz volt azonban vevőt találni az ékszerekre, melyeket nem tudott megmutatni. Végre találkozott Schöha ut József temesvári lakossal, aki hajlandónak mutatkozott arra, hogy az ékszereket megveszi.

Megállapodtak abban, hogy Schönhaut kifizeti a kolozsvári banknak a Friedmann Andornak adott százezer leies kölcsönt, amely aztán az ékszert neki elküldi.

Annak megérkezése után megegyeznek az árra vonatkozólag is. Ha nem tudnának megegyezni, akkor az ékszerek Schönhautnál maradnak zálogban és Friedmann a százezer lei után neki fizeti a kamatot. Az egész dolgot a kolozsvári bankkal lelevelezték. Schönhaut elküldte Kolozsvárra

a százezer leit, onnan pedig értesítés jött, hogy az ékszer utnak indult.

A kolozsvári bank az ékszereket kis dobozba csomagolta és azokat február elsején mint értékesomagot a postára adta. Február harmadikán a csomag megérkezett Temesvárra és azt február negyedikén kiszolgáltatták a címzettnek, aki azt

a vasúti postahivatalban vette át és ott nyomban fel is bontotta.

Nagy volt azonban a csodálkozás, amikor a dobozban az ékszerek helyett ócska limlomot találtak.

Nyomban táviratoztak Kolozsvárra, ahol megindították a nyomozást. Megállapították, hogy a kolozsvári bank a csomagot szabályszerűen adta fel és a csomag még február elsején megérkezett Tövisre, ahonnan nyomban tovább indították Arad felé. Aradon a csomag február másodikán hét órakor reggel érkezett meg, egész nap ott hevert és csak este kilenckor továbbították Temesvárra. Mikor aztán jobban megvizsgálták a felbontott csomagot, kiderült, hogy a doboz nem az volt, amibe az ékszereket Kolozsvárról csomagolták. A kolozsvári

bank peesétjeiről is megállapították, hogy azok forró kőssel lettek elválasztva az eredeti csomagról. A doboz begöngyölésére használt külső papíros azonban az eredeti volt és így a tolvajnak nem kellett a címzést és a posta feljegyzéseit hamisítani,

a másodszori becsomagolás után egyszerűen újra megmelegítette a peeséteket és azokat a burkolatra helyezte. Hogy ez a manipuláció hol történt, nem sikerült megállapítani.

A posta most úgy határozott, hogy a kárt mindazok a postaalkalmazottak tartoznak megtéríteni együttesen, a kiknek a kezén az értékesomag keresztülment.

Most jön azonban a bökkenő. A csomag értéke mindössze negyvenezer leire volt feltüntetve. A kolozsvári bank ezt valószínűleg azért tette, hogy így portót és értékbiztosítást takarítson meg. A posta tehát csak negyvenezer leit térít vissza a kétszázezer lei értékű ékszerek után. Friedmann Andornak szabadságában áll, hogy a különbözetért perelje a kolozsvári bankot.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3'18'5 Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 március 8-án reggel:

Angol font: 796'25—796'50—797, dollár: 162'90—163'10—163, dinár: 288 külföldi, 283 belföldi, 283 effect, hollandi forint: 65'60—65'70—65'80, francia frank: 6'42—6'44—6'50, olasz lira: 8'62—8'64—8'70, cseh korona: 4'84—4'84'5—4'72, német márka: 38'95—39—39, osztrák schilling: 22'97—23—23, magyar pengő: 28'52—28'57—28'60, svájci frank: 31'42—31'45—31'50.

Terményárak:

(Dengl és Kleimann gabonabizományozó cég árai.)

Buza 880, rozs 750, takarmányárpa 680, sörárpa 750, tengeri 620, tengeri március és áprilisra 640, zab 670, bab 880, burgonya 310, korpá 575, lóhere 32 lei. Irányzat változatlan.

A Resica-művek

állami szállítása ügyében vizsgálatot követeltek a parlamentben

Bukarest, március 8.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen Mosoiu tábornok tiltakozott Seicaru szerkesztő inzultálása ellen. Gombos kéri az újságíró szabadjegyek kiadása körül történt igazságtalanságok orvoslását. Joanitescu P. a vasúti nyugdíjasok panaszait tolmácsolta. Mădăgearu kérte, hogy az egészségügyi anyagok rendelése ügyében kiküldött parlamenti bizottság foglalkozék az államvasutak számára a Resica-műveknél rendelt anyagokkal is, mert ötszáz milliónál nagyobb összeggel károsította meg az államot. Moldoveanu Leonie kifejtette, hogy ez a bizottság csak a gyógyszerrendeléseket vizsgálja felül, mert más természetű megbízást nem kapott. A kamara ezután áttért a napirendre és folytatta az államvasutak, valamint a Franco Romana között létrejött szerződés vitáját Joanitescu P. nincsen megegyedve a javaslattal, amelyet az államra nézve károsnak tart. Intézkedéseket sürget a szerződés revíziója céljából.

AZ AVERESCU-PART REORGANIZÁLÁSA. Kolozsvárról jelentik: Az Averescu-párt erdélyi és bánátsági vezetői március tizenharmadikán Kolozsvárról fontos értekezletet tartanak, amely a néppárt erdélyi és bánátsági reorganizációjával áll kapcsolatban. A meghesztelésen Averescu tábornok és Goga Oktavián is részt vesznek. A Bánátságból minden valószínűség szerint Imbroane Miklós dr., a temesmegyel és szörénymegyel néppárti tagozatok elnökei vesznek részt az értekezleten.

A NEMZETISÉGEK TELJES KIFEJLŐDÉSÉT NEM SZABAD MEGAKADÁLYOZNI. Szabadkáról jelentik: A parasztdemokrata koalíció nagygyűlést tartott, amely után hankett következett. Prihiesevics Szvetozár ez alkalommal nagyfontosságú nyilatkozatot tett és a legnagyobb nyíltsággal hangzott el, hogy a nemzetiségek teljes kifejlődését gazdasági és kulturális téren nem szabad megakadályozni, hanem ellenkezőleg az állam teklintélyének megóvása szempontjából kötelesség elősegíteni. A nemzetiségek kifejlődését kulturális és gazdasági téren minden erővel támogatni kell, de a polgári jogok gyakorlása elé sem szabad akadályokat gördíteni addig a határig, amelyeket az ország alkotmánya és a fennálló törvények meg szabnak.

Rikkancsok

magas jutalék mellett felvételnek a Déli Hírlapnál

Felelős kiadó: VARNAYELEMÉR dr.

Nyomatott a Helleon Bánáti nyomda részvénytársaságnál, Timișoara.